

01

Edifici de Farmàcia, 50 anys

DROGODEPENDÈNCIES

**Curs
2007-08**

Ensenyament de Farmàcia

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Pla docent de l'assignatura
DROGODEPENDÈNCIES

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Drogodependències

Codi de l'assignatura: 243057

Curs acadèmic: 2007-2008

Coordinació: MIGUEL RODAMILANS PEREZ

Departament: Dept. Salut Pública

Departament: Dept. Psiquiatria i Psicobiologia Clínica

Crèdits: 4,5 (Crèdits assig. només no-ECTS)

Recomanacions

D'acord amb el contingut de l'assignatura, recomanem que es cursi durant els cursos quart o cinquè de l'ensenyament de Farmàcia.

Altres recomanacions

Haver cursat Farmacologia I, Farmacologia II i Toxicologia

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Amb aquesta assignatura es pretén donar una formació teòrica, i en la mesura de les possibilitats també pràctica, que faciliti una comprensió integral del fenomen del consum i la dependència de les drogues.

Atès que l'assignatura forma part de l'oferta docent de les Unitats de Psicobiologia Clínica del Departament de Psiquiatria i Psicobiologia Clínica i de Toxicologia del Departament de Salut Pública, se centrarà fonamentalment en l'estudi dels aspectes genètics, neurobiològics i farmacològics de les diverses substàncies, si bé es prestarà atenció

també als aspectes clínics i de tractament tant des del vessant psicobiològic com psicosocial.

Blocs temàtics de l'assignatura

Programa de classes teòriques

1 Conceptes bàsics, terminologia i classificacions

Conceptes bàsics: droga, dependència, tolerància, síndrome d'abstinència, etc.

La problemàtica de les classificacions de les drogues

Terminologia específica i argot dels consumidors

2 Etiologia de les drogodependències

Condicionants genètics i psicobiològics

Condicionants psicològics i psicosocials

3 Mecanismes neurofisiològics de les addiccions.

Addicció a drogues

Via mesolímbica dopaminèrgica de recompensa

Síndrome d'abstinència

Mecanismes implicats en l'addicció a drogues

4 Alcohol i alcoholisme

Epidemiologia

Bases bioquímiques i metabòliques

Farmacocinètica i farmacodinàmica

Aspectes clínics

El procés terapèutic

5 Consum i dependència del tabac

Epidemiologia

Bases bioquímiques i metabòliques

Farmacocinètica i farmacodinàmica

Aspectes clínics

El procés terapèutic

6 Psicodislèptics: cannabis.

Epidemiologia

Bases bioquímiques i metabòliques

Farmacocinètica i farmacodinàmica

Aspectes clínics

El procés terapèutic

7 Cocaïna

Epidemiologia

Bases bioquímiques i metabòliques

Farmacocinètica i farmacodinàmica

Aspectes clínics

El procés terapèutic

8 Amfetamines i MDMA

Epidemiologia

Bases bioquímiques i metabòliques

Farmacocinètica i Farmacodinamia

Aspectes clínics

El procés terapèutic

9 Èxtasi líquid (GHB) i Al.lucinògens (LSD)

Epidemiologia

Bases bioquímiques i metabòliques

Farmacocinètica i Farmacodinamia

Aspectes clínics

El procés terapèutic

10 Els opiacis

Epidemiologia

Bases bioquímiques i metabòliques

Farmacocinètica i farmacodinàmica

Aspectes clínics

El procés terapèutic

11 L'abús dels psicofàrmacs

Epidemiologia

Bases bioquímiques i metabòliques

Farmacocinètica i farmacodinàmica

Aspectes clínics

El procés terapèutic

Programa de seminaris

1 Trastorns per ús de substàncies: curs clínic, abordatge terapèutic i procés de rehabilitació

1.1 Abús i dependència de les drogues: manifestacions clíniques

1.2 Diagnòstic i admissió a tractament: dificultats específiques

1.3 Intervenció psicològica: modalitats de tractament

Material: equip de vídeo i històries clíniques

2 Recursos per a la prevenció de les drogodependències

2.1 Materials didàctics per a la prevenció de les drogodependències a l'escola

2.2 Materials per a la prevenció de les drogodependències en la família

2.3 Prevenció dels danys associats a l'ús de drogues per via parenteral

Material: equip de vídeo i històries clíniques

3 Xarxa d'atenció a les drogodependències. Característiques dels dispositius assistencials que integren la xarxa especialitzada, criteris d'actuació i derivació d'usuaris

3.1 Centres ambulatoris d'atenció i seguiment

3.2 Unitats hospitalàries de desintoxicació

3.3 Comunitats terapèutiques

3.4 Relació amb altres dispositius assistencials

Material: equip de vídeo

Metodologia i organització general de l'assignatura

Pel que fa a la metodologia de la impartició del curs les classes de tipus teòric es dissenyaran per incentivar la participació activa de l'alumnat. Pel que fa als seminaris s'utilitzaran vídeos, pel·lícules i altres materials audiovisuals per fomentar la participació. Es procurarà també programar algunes visites a centres clínics en grups més reduïts. Els temes es desenvoluparan seguint el següent model:

1. Epidemiologia, Toxicocinètica i Toxicodinàmia (Mecanismes d'acció)
- 2.- Clínica i Tractament
- 3.- Projecció d'una pel·lícula o un vídeo amb un guió previ de preguntes
- 4.- Discussió de la pel·lícula i de les respostes del guió

S'avaluarà la participació dels alumnes

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

A.- Constarà de tres proves de preguntes curtes, que es distribuïran al llarg del curs i una prova de síntesi al final del temari. Els alumnes que tinguin aprovades les tres proves, no caldrà que realitzin la prova de síntesi, a no ser que vulguin millorar la nota, o tinguin pendent alguna de les proves parcials.

Puntuació màxima: 8 punts.

B.- Treball voluntari, sobre temes proposats pels professors. S'entregaran per escrit i es defensaran públicament segons calendari d'intervencions.

Puntuació màxima: 2 punts.

C.- S'avaluarà la participació dels alumnes en les pel·lícules i preguntes dels guions.

Puntuació màxima: 1 punt

Per als alumnes aprovats (5 punts), la qualificació final es calcularà sumant a la puntuació de l'avaluació continuada i/o l'examen de síntesi (de 5 a 8 punts), la puntuació obtinguda en el treball voluntari (0 a 2 punts) i la puntuació obtinguda en la

discussió de les pel·lícules i respostes del guió previ (0 a 1 punt).

Segona convocatòria: Examen 10 preguntes curtes (Es conservaran les notes del Treball voluntari i les de participació a seminaris)

Avaluació única

Termini de sol·licitud d'avaluació única: 29 de febrer de 2008

Primera convocatòria: Examen de 10 preguntes curtes

Segona convocatòria: Examen de 10 preguntes curtes

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Libres

FREIXA, F.; SOLER INSA, P. A. (ed). *Toxicomanías. Un enfoque multidisciplinario*. Barcelona: Ed. Fontanella, 1981. (Col. Conducta Humana).

GRAÑA GÓMEZ, J. L. (ed). *Conductas adictivas: teoría, evaluación y tratamiento*. Madrid: Debate, 1994.

SÁNCHEZ-TURET, M. (ed). *Enfermedades y problemas relacionados con el alcohol*. Barcelona: Editorial Espaxs, 1999.

CAMÍ, J. *Farmacología y toxicidad de la MDMA: éxtasis*. Barcelona: Ediciones en Neurociencias, 1995.

CASAS, M.; GUTIÉRREZ, M.; SAN, I. (ed). *Psicopatología y alcoholismo. Monografía de toxicomanías*. Barcelona: CITRAN, FISP, 1994.

EYSENCK, H. J. *Tabaco, personalidad y estrés*. Barcelona: Herder, 1994.

GOLD, M. S. *Marihuana*. Barcelona: Ediciones en Neurociencias, 1991.

—. *Cocaína*. Barcelona: Ediciones en Neurociencias, 1997.

SAN, L.; GUTIÉRREZ, M.; CASAS, M. (ed). *Alucinógenos*. Barcelona: Ediciones en Neurociencias, 1996.

SÁNCHEZ-TURET, M. (ed). *Uso, abuso y dependencia del alcohol en adolescentes y jóvenes*. Promociones y Publicaciones Univesitarias, 1993.

SPITZ, H. I.; ROSECAN, J. S. (ed). *Cocaína. Abuso. Nuevos enfoques en investigación y tratamiento*. Barcelona: CITRAN, FISP, 1993. (Biblioteca de Toxicomanías).

Neurociencia del consumo y dependencia de sustancias psicoactivas

Organización Mundial de la Salud

Washington D.C. Organización Panamericana de la Salud 2005

ISBN 92 75 32579 0

